

Administrația, Administrația,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich
Lohle, Rudolf Moser, A. Oppel;
Nachfolger: Anton Oppel; J.
Dumreicher, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Lickstein Bernat; în
București: Agenția Haas, Suc-
cursele de Roum-nie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o serie
parcă pe o coloană 6 cr. și
10 cr. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagină a 3-a o
și la 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LVII.

„Gazeta” ieșe în ziua care dă.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afara
și la ad. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 89.

Brașov, Vineri, 23 Aprilie (4 Mai)

1894.

Acțiunea Kulturegyleturilor.

Brașov, 21 Aprilie v.

Ungurii își continuă cu sator-
nică acțiunea lor de maghiarizare.
Nu vor să țină seamă nici de amă-
narea crescândă a concetățenilor
nemaghiari, nici de aversiunea,
ce a produs-o în străinătate această
dusmănoasă acțiune a lor, ci prin
numéroase reuniuni de maghiari-
zare, ca și prin presă și parlament,
continuă a sădi spiritul de vrăjmă-
nie și netoleranță până și în cele
mai de jos straturi ale societății.

Di de di găsim prin foile un-
gurești raporturi de ale diferitelor
societăți de maghiarizare, care sprin-
gite de guvern și de organele ad-
ministrative ale comitatelor, emu-
leză într-o pune în aplicare cele
mai cutezate mijloce pentru a co-
puș și zădărnici cultura națională
a cetățenilor nemaghiari.

Avemă tocmai acum înaintea
noastră raportul filialei din comita-
tul Nyitra al societății de maghiari-
zare din părțile nordice ale Unga-
riei. Scimă, că această societate ur-
mărește maghiarizarea Slovacilor
și este împărțită în mai multe fi-
liale. Filiala din comitatul Nyitra
și-a ținut alaltăeră adunarea sa ge-
nerală, care a fostă presidată de
insu-și fișpanul Thuróczy, omul de
încredere al guvernului. În rapor-
turile comitetului privitoare la acti-
vitatea sa în decursul ultimului an
administrativ se constată între al-
tele, că acțiunea de maghiarizare în
comitatul Nyitra ia din di în di
un avânt mai puternic, filiala
face din an în an progrese mai
mari, numără în prezent 1800 mem-
bri, ale căror taxe se încasază se-
gurat și fără nici o greutate.

Activitatea filialei o reasumăm
pe scurt în următoarele: În cursul
anului a susținut 12 Kișdedovuri

înființate prin comunele slovace și
a subvenționat unu asil de copii;
a împărțit 11 premii de câte 50
fl. între acei învățători dela școlile
poporale slovace, cari s'au distins
prin instruirea copiilor în limba
maghiară; a înființat apoi în Nyitra
o bibliotecă, a împărțit gratuit
printre poporul slovac cărți de
rugăciuni scrise în limba maghiară,
a subvenționat anumite trupe tea-
trale ungurești, a așezat copii slo-
vaci în ținuturi curate ungurești
pentru a-le da acolo o creștere un-
gurească, și altele. Pentru anul vii-
tor s'a preliminarat o sumă de 850
fl. pentru premiarea învățătorilor
maghiarizatori. Venitele filialei sunt
socotite cu 15,000 fl. la an, er chel-
tuelile cu 13.500 fl.

Pentru a pute aștepta în de-
ajuns acțiunea, ce o desvôltă so-
cietățile de maghiarizare, nu trebuie
să uităm, că aici avem de-a face
numai cu o filială a marelui Kul-
turegylet din Ungaria nordică, care
înseși și elu la rândul său este cu
mult mai mică, decât Kulturegylet-
ul ardelenesc, care este întem-
pliat pentru maghiarizarea Româ-
nilor și care lucrează c'unu capital
de aproape două milioane florenți v. a.

Dacă la toate acestea vom mai
adauge numărósele societăți de ma-
ghiarizare de prin Sătmăru, Bihor,
Maramureș etc. și dacă vom ave
în vedere, că nu este astăzi o sin-
gură reuniune ungurească, care se
urmărește aceleași scopuri ostile și
dusmănoase față de Nemaghiari, ori
cine va pute să-și esplice ușor
adênca amărăciune, de care sunt
străbătute astăzi toate păturile so-
cietății în sinul popórelor nema-
ghiare de sub stăpânirea ungu-
rească.

Ne găsim față 'n față c'unu
adversar bine organizat, care ni-a
declarat război de exterminare pe

tóte liniile și față cu care în mod
necesar și inevitabil ni-se impune
îndatorirea, de-a ne stringe și noi
măi de de adinsul șirurile și a ne
încorda toate puterile pentru de-a
paralisa, pe câtu numai se póte,
acțiunea de distrugere a contrari-
lor noștri.

Nu trebuie să stăm indiferenți
față cu cele ce se petrecu impreju-
rul nostru, căci pe câtu timp ad-
versarii noștri ne atacă pe toate li-
niile, noi încă pe toate liniile sun-
tem dator și a ne apăra. Vedem,
că atacurile sunt îndreptate cu deo-
sebie asupra învățământului nostru.
Aici dér trebuie să ne concentrăm
și noi puterile și să facem totu ce
ne stă în putință pentru a paralisa
acțiunea contrariilor.

Ori câtu de grea ar fi lupta, ce
ni-s'a declarat, noi nu avem moti-
v de a ne perde curajul nici
pentru unu moment. Vedem, că
conștiința națională s'a deșteptat
puternic în poporul nostru, ea ne
va servi în timpurile aceste de res-
triste drept zid de apărare, pe
care ostile contrare nu-lu voru pute
dărma în vece. Să fim deci însu-
fecți în lupta pentru apărare drep-
turilor noastre, căci suna-va și pen-
tru noi ora libertății naționale, pre-
cum a sunat pentru toate popórele
conscie de sine și hotărâte de a se
apăra.

CRONICA POLITICĂ

-- (21) Aprilie.

Intre popórele asuprite din Ungaria
sunt și Rutenii, dice „Politik”. Maghiari-
sarea a nimicit totă viața spirituală, și
acum deja insistă Maghiarii, că și la ser-
viciul divin se se introduc limba Ma-
ghiară în locul celei rituale vechie slae!
În mănăstirile rutene domnesce limba ma-
ghiară, teologii ruteni se cresc în spirit
maghiar și numai puțin dintre ei sciu

ceti și serie rutenesce. Deja în suta XVII
s'au maghiarizat cei mai mulți Ruteni din
Ungaria. Totuși mai sunt încă la 600.000
unitari, calvini și puțin catolici.

Serbia este țera surprinderilor. Re-
gele Alesandru a surprins de Pasci pe supu-
șii săi cu rehabilitarea lui Milan și a Na-
taliei. Regele a dat unu ucuz prin care
șterge legea din 14 Martie 1892 și hotăr-
rirea adunării naționale din 31 Martie 1893.
În urma acesta Milan și Natalia reintră
în toate drepturile de mai înainte, garantate
de constituțiune. Se dice, că Milan va o-
cupa în armată unul din cele mai înalte
posturi, eventualu va fi numit de adju-
tant al regelui și de comandant general
al armatei.

Din Constantinople se anunță, că
Sultanul a primit planul lucrat de As-
safa-Pașa în cestiunea reorganizării flotei
turcesce, S'a și început deja construirea
unei mari cuirasate, celelalte năi de resbelu
voru fi renovate. Spesele reorganizației
voru urca la 20 milioane fonți turcesce. Lip-
sa oficerilor de marină și a presonalului
tehnice va fi deocamdată cu greu acoperi-
tă; s'a conceput însă deja planul ridi-
cării unei academii de marină.

Monumentul lui Avram Iancu.

Din Munții apusenii primim
spre publicare următorul apel:

Cătră frații Români!

E frumoasă, dér grea misiunea, ce o
are neamul românesc la porțile orientale
ale Europei: de a fi sentinela neadormită
a ordinei și progresului.

Ștuciumările de veacuri ale poporu-
lui român sunt dovadă, că elu vru și scie
să ducă în deplinire această nobilă mi-
siune.

Mari și îndelungate au fostu bătăile
sortii, adênca sunt săpate ranele trecutu-
lui pe corpul națiunii noastre.

De aceea regenerarea a mers încet,
însă cu atât mai sigur: înainte, mereu
înainte!

FOILETONUL „GAZ. TRANS”

Observatoarele astronomice.

Cele dintăiu observatoare astronomice
le-au construit Arabii. Deja în anul 813
a lăsat chaliful Al Mamun să se constru-
iască lângă Bagdad unu observatoru astro-
nomic, unde își făcea elu împreună cu Al
Fergazi observările asupra stelelor. În
suta a 10-a Chalifi Aziz și Hakem, au
edificat pe muntele Mo Kattan de lângă
Cairo unu observatoru. În suta 13-a a
fundat principele Mongolilor Ilk Chan
în Meragah (Persia), unu observatoru as-
tronomic minunat, la care între alți în-
vățați a lucrat și renumitul Nassir-Eddin,
autorul „tabellelor din Ilka”. De însem-
nătate a fost pentru știință în suta a 15-a
observatoru, care l'a zidit în Samarkand
nepotul lui Tamerlan, Ulugh Beigh. În
anul 1430 convocă elu pe astronomii cei
mai învățați din toate țările, cari stătură ui-
miți de rezultatele, la cari ajunsese prin
observări și calcule. În acestu observatoru
s'a creat teoria despre „oblicitatea elipti-
cei” și controla sistemelor astronomice ale
lui Hipparch. Samarkand avea atunci „celu
de aur”.

Persia deveni model pentru lumea
europenă de atunci: deja în jumătatea a
doua a amintitului secolu, se ridică pe
pământul germanu primul observatoru,
pe care-lu construi patriicul din Nürn-
berg, Bernhard Wallther, în strada roselor
a orașului său natal. În a. 1561 ordonă
contele de Hessa, Wilhelm IV, ca turnulu
aflător pe porța Zwahren din Cassel să
se transforme într'unu observatoru. Tycho
de Brahe visită în 1575 acestu observa-
toru și petrecu mai multu timp la elu.
Totu Wilhelm IV a fost acela, care făcu
atent pe regele din Danemarca, Fridericu
II, asupra talentului lui Tycho și-lu rugă
să-lu ajute pe acela cu dărnicia lui regescă.
În urma aceste recomandări, Fridericu II
dăru lui Tycho insula Hoen în Sunda, cu
venite mari, și îi incuviință să ridice pe
punctulu celu mai înalt al insulei unu
observatoru grandios, numit „Uranien-
borg”, în care Tycho de Brahe a lucrat
timp de 21 de ani. Afară de edificiul
principalu de 60 urme latu și lungu și cu
două turnuri de o înălțime de 75 urme, s'a
ridicat în 1584 încă unu alu doilea ob-
servatoru, „Stjerneborg”, în care instrumen-
tele mai mari s'au așezat pe stâlpi de
pătră.

După Germania urmă Franca. Intre
observatoarele cele mai mari, cari și azi
sunt institute de a-le statului, celu mai
vechiu este observatoru din Paris, care s'a
ridicat la 1667 îndată după fundarea aca-
demiei parisiene, la îndemnul lui Picard
și Auzont și la porunca lui Ludovicu XIV.
Din observatoru acesta eșiră opurile re-
numiților scrutători Cassini, Lalande, Bow-
vard, Arago și Leverrier, dintre cari cu deo-
sebie cestu din urmă și-a făcut unu
nume nemuritor prin descoperirea teore-
tică a lui Neptun.

După fundarea observatorului astro-
nomic din Paris urmă imediat fundarea
celui din Anglia la porunca regelui Carolu
II. Ca locu pentru acesta s'a designat o
delniță în parcul regesc din Greenwich,
pe care stetea unu turn din evulu mediu,
Greewich Castle. În 10 Augustu 1675 s'a
pusu pătra fundamentală și într'unu an
s'au finit clădirile. Observatoru acesta a
fost isvorul marelor cugete ale lui New-
ton, dela care s'a început o eră strălucită
de astronomi epocali.

În decursul secolului XVIII, véculu
filosofiei și poesiei s'a ridicat mai în în-
ălțime și mai însemnat câte unu obser-
vatoru. Începutulu i-lu făcu Berlinulu (1600)

la porunca regelui Fridericu I din Prusia,
apoi urmară Petersburg (1725), Viena (1755)
Oxford (1771), Florența (1774), Palermo
(1786), Dublin (1792) etc. În totalu la finea
sutei trecute erau 150 observatoare, dintre
cari a patra parte cădeau pe Franca.

În timpul mai nou s'au înființat ob-
servatoare în Lyon, Besancon, Bordeaux și
Nizza.

Mai însemnate au fostu în jumătatea
dintăiu a secolului XIX observatorulu
centralu rusesc din Pulkowa, observa-
torulu imperialu din Strassburg și observa-
torulu astrophysicalu din Potsdam. D'apoi
încă observatoarele din Statele unite ale
Americii de nordu! Lumea nouă, care cu
celeritatea fulgerului a devenit lumea cul-
turei, avea deja în 1836 în Williamstown
un observatoru. Unu an după aceea ur-
mară cele din Loomis în Hudson ale lui
„Western Reserve College” și celu din
Philadelphia, apoi în 1844 celu din Cinci-
natti și celu din Cambridge, precum și ob-
servatorulu astronomic marinu din Washing-
ton, care s'a finit la 1873 și deveni re-
numit prin lucrările lui Newcomb, Holden
și ale lui Hall. Ce se ține de America
sudică, ea are din 1849 mai multe obser-
vatoare escelente, cari aprópe sunt în-
-

In decursul marelui proces de reînviere și redeșteptare națională, providința divină ni-a trimis adese bărbați mari, spirite alese: *rari nantis in gurgite vasto*.

Aceștia, inspirați de geniul popoarelor, în marea lor iubire de neam, — adese s'au adus pe sine jertfă sfântă pe altarul națiunii.

Suferințele, martiriul lor, facu gloria și mândria noastră.

Luceferi strălucitori, ei voru lumina totdeauna cărările viitorului și voru îmbrăbăta pe urmași la jertfe, la abnegațiune, pentru cauza cea mare: fericirea acestui popor al nostru.

Tribut de iubire, de recunoștință și venerațiune, poporul român i-a admirat, i-a preamărit în cântecile sale, — atâta tot.

„Săracă în țără săracă“...

ce altă tribut putea să le aducă?

Moșii au avut fericirea să dea neamului românesc o sumă de bărbați eminenți, cari au contribuit foarte mult la redeșteptarea noastră din somnul cel de moarte.

Sus, ca un Colos între ceilalți, se ridică figura măreț a lui *Avram Iancu*, eroul anilor 1848/49.

Model al lealității, al iubirei de neam și de moșia străbună.

Fericirea poporului român a fost pentru Iancu un ideal sacru.

Acestui mare și neuitat român, voru Moșii să-i ridice un monument demn de mărtașa lui figură, în Munții-Apuseni, la un loc, ce mai târziu se va statorni.

Subsemnații s'au constituit anume în Comitet spre scopul amintit, și facu apel la toți românii de inimă, din toate provinciile și de toate stările, să le dea mână de ajutor întru împlinirea sarcinii, ce și-au impus.

Nu ne îndoim câtă de puțină, că marele public român, va îmbrățișa cu totă inima această nobilă cauză.

Umbra lui Iancu o cere acesta dela fiă-care Român.

Asemenea rugăm On. Redacțiunea dela toate ziarele noastre, să publice ac. stă apel și să ne stea într'ajutor.

Publicul român va fi ținut mereu în curent despre tot ce se va petrece în această afacere.

Liste de colectare sunt pe cale de a pute fi expedate în zilele acestea.

Cine ar dori să aibă astfel de liste, ne rugăm să se adreseze casarului Comitetului: *Aurelian Danciu* director și mare proprietar de mine în Bucium, poșta ultimă în Abrud (Transilvania).

Tot acolo sunt a se adresa și banii colectați împreună cu listele originale.

Subscrierile Comitetului consideră cestiunile mari naționale de un bun comun al tuturor, teren sfânt, unde să întâlnească și lucră împreună, în frățescă dragoste, toți cei cu durere pentru neam, —

stitute de stat. Africa, India ostică și Australia asemenea au observat; în tot locul unde în lumea coloniilor poartă știința și cultura sceptorul, află omul astăzi câte un observator — acesta scară modernă a lui Iacob, pe care se sue și coborâ spiritul omenesc, care legă generalul cu specialul, infinitul cu finitul, după legi eterne ale lumii.

Din aceste schițe istorice fugitive poște cetitorul ușor vedă, cu ce seriozitate au lucrat diferitele națiuni la fundarea și susținerea institutelor, cari la aparință nu stau în nici o legătură cu lumea practică. Chiar acesta e semnul cel mai caracteristic al vieții spirituale adevărate, liberale a fiă-cărui popor, că se ridică dela realitate, care se bazează pe principii de folos, la idealism, la care pentru însași valoarea lui tinde omul. Acestuia aparțin arta și poezia, acestuia aparține însă și știința despre cosmos, în care se versă toate evoluțiunile simțirei și cugetării omenesci, ca și fluviile în mare.

V. S.

decî invită în special pe amicii și frații în iubire de neam, de pe teritoriul locuit de Moșii, la lucrarea comună.

Comitetul pentru ridicarea unui monumentului lui *Avram Iancu*, în Munții-Apuseni.

Abrud, 9 (21) Aprilie 1894.

Dr. *Vasilie Fodor*, avocat în Abrud, președinte; *Grigorie Sima*, preot în Cărpiniș, secretar; *Aurelian Danciu*, director și mare proprietar de mine în Bucium, casar; *Iosif Crișanu*, avocat în Abrud; *George Gendel*, preot în Corna; *Nicolae Lobonț*, proprietar în Abrud; *Nicolae Bășanu*, preot în Bucium; *Alexandru Danciu*, preot în Bucium; *Iovu Băbul*, preot în Bucium; *Simeon Dandea*, proprietar în Bucium; *Nicolae David*, proprietar de mine Bucium; *George Lupu*, proprietar în Bucium; Dr. *Enea Draia*, avocat; *Petru Popoviciu*, preot; *Ioan Motora*, preot; *Constantin Cothișel*, preot; *Iosif Gomboș*, proprietar și inv. gr. or.; *Iuliu Porușiu*, preot gr. cat.; *Nicolae Corcheșu Moșul*, învăț.

Meetingurile de protestare din România.

Cetim în „Timpul“:

Secțiunile Ligei din țără au ținut erî meetinguri de protestare în contra procesului politic al Românilor din Transilvania.

Etă câte-va amănunte:

Zimnicca: S'a oficiat un serviciu religios.

Piatra-N: După oficierea unui Te-Deum s'a ținut o adunare numărösă. S'au ales delegați pentru cele două meetinguri din Iași și București, dela 24 Aprilie.

Câmpu-Lungu: Te Deum. Apoi o intrunire în care au vorbit d-nii *Trifonescu*, *G. Negulescu*, *Mușatescu*. S'a votat o moțiune de protestare și s'a trimis o telegramă M. S. Regelui. S'au ales delegați pentru meetingurile de Duminecă.

R. Sărat: Intrunirea de protestare a atras orașul întreg.

Bérlad: Intrunirea a votat o moțiune de protestare.

Roman: S'a oficiat un Te-Deum și după acesta s'a ținut o intrunire impunătoare. S'a trimis o telegramă M. S. Regelui. S'au ales delegați pentru ziua de 24 Aprilie.

Buzău: Au vorbit la intrunire d-nii *Dr. Bianu*, *Mihalcea*, *Mircea*, *Petrescu*.

Tergoviște: În catedrala curții domnesci s'a oficiat un serviciu divin; intrunirea a fost mișcătoare. S'a telegrafiat M. S. Regelui.

Botoșani: Manifestația patriotică a reușit pe deplin.

Moinști: Intrunire foarte numărösă.

S'au mai ținut meetinguri în orașele *Slănic*, *Caracal*, *Alexandria*, *Turnu-Măgurele*, *Fălticeni*, *Tecuci*, *Giurgiu* și *Câmpina*.

SCRILE PILEI.

— 21 Aprilie.

La Clușiu. Membrii Comitetului central din Sibiu voru pleca cu trenul de mâine dimineața, Vineri, la Clușiu, ca acușati în procesul Memorandului.

— o —

Memorandul și pressa. „Budapesti Hirlap“ atrage în mod deosebit atențiunea ministrului de comerț asupra marelui proces, ce se va începe luni la Clușiu, și dăce, că așteptă dela ministrul să ia dispozițiune, ca trenurile să circule regulat, eventual să pună în circulație trenuri separate pentru corespondenții diarelor din Viena și Budapesta, cari vor merge cu toții la Clușiu. Afară de acesta multe foi renumite din America, Anglia, Franca, Germania, apoi toate foile din București își vor trimite corespondenții la marele proces. „Budapesti Hirlap“ roga pe ministru, să împutăscă personalul de serviciu la căile ferate, să pună în circulație trei linii telegrafice deosebite, apoi să dea ordin, ca oficiile telegrafice să stea la

dispoziția diariștilor la timp, ca raporturile să se potă transmite regulat și fără piedeci.

— o —

Parastas pentru G. Barișiu. Ieri s'a implinit anul dela mărtașa neuitatului *George Barișiu* și astăzi s'a ținut un parastas pentru memoria răposatului în biserică gr. or. rom. din Gróver.

— o —

Junii. Pe-un timp frumos junii călări și-au făcut procesiunea tradițională dintre petri prin Gróver până la crucea Mușcoiului. Aprópe tot Brașovul a fost de față fără deosebire de naționalitate. În tot timpul a cântat muzica militară din loc marșuri românesce. Aspectul era impunător, când doi cu doi junii treceau printre spălirul de public imens ce asista la această frumoasă serbare românescă. Mai ales „junii albi“ îmbrăcați în costum național, a căror număr era mai mare ca în anul trecut, au făcut o impresiune de tot bună prin ținuta lor națională.

— o —

Logodna. Anunțăm cu plăcere logodna amicului nostru d-lă *Octavian Popu*, inginer în București, cu d-ra *Maria Popovici*, amabila și dragălașa fiică a d-lui *Bucur Popovici* din Hațeg. — Adresăm tinerei părech și familiilor felicitările noastre cele mai cordiale.

— o —

Consistoriul plenar al eparchiei aradane este convocat pe ziua de 3 Mai a. c. în Arad. Dintre obiectele puse la ordinea zilei notăm cele mai momentuoase: rapórtul către sinodul eparchial și cestiunea înființării unui consistoriu român în Timișóra.

— o —

Avansamente, decorațiuni și schimbări. Cu ziua de 1 Mai au mai fost înaintați: La gradul de căpitan classa a II-a: locotenentul *Nicolau Logoșan* dela regimentul de artilerie nr. 13; la gradul de căpitan de compt. classa II. locotenentul de compt. *Ioan Străulea* dela reg. nr. 22; la gradul de locotenent următorii sublocotenenti: *Ladislau Constantin* de Fogarășu dela reg. de inf. nr. 34, *Carol Popp* dela batalionul de vânători nr. 29, *Isidor Blanusa* dela reg. de art. nr. 38 și *Iuliu Popovici* dela reg. de art. nr. 10. — Maiorul *Temistocle* cavaler de Grecul dela reg. de inf. nr. 64 a fost trecut în disponibilitate. Căpit. de cl. I. *Constantin Lalescu*, aflat în poziție de disponibilitate, a fost rechemat în serviciu și totodată transferat dela reg. de inf. nr. 31 la regimentul 43; mai departe căpitanul de cl. I. *Nicolau Jumanca* a fost transferat dela reg. de inf. nr. 50 la reg. 43 și căpitanul de cl. II. *Eugen Roșca* dela reg. de inf. nr. 31 la reg. 37. Majestatea Sa monarhul a conferit căpitanului de cl. I. *George Popovici* crucea pentru merite militare și medicului de regiment cl. I. *Dr. Iuliu Murășan* crucea de aur pentru merite cu coronă.

— o —

Deputați croați în Budapesta. Membrii dietei provinciale din Agram, cari sunt slujii plecate ale politice unguresci, vor face la 19 l. c. o vizită în Budapesta.

— o —

D'ale anarhiștilor. *Liège*, 29 Aprilie: O bombă a făcut explozie la 9 ore și jumătate seara la intrarea biserice St. Jacques. S'au sfărmat mai multe geamuri ale biserice și ale caselor învecinate. Nimeni nu a fost rănit. *Londra*, 29 Aprilie: Poliția a făcut erî perchișiști în locuința lui *Henry Vandiereks*, tipograf și editor al diareului anarhist german „Lumpen Proletarier“, căruia i-a confiscat câteva numere. *Barcelona*, 30 Aprilie: Se asigură că la audiența secretă de erî seară a consiliului de război, comisarul guvernului ar fi cerut pedepsă de mărtașa contra a 10 anarhiști implicați în atentatul în contra d-lui *Campos*. *Londra*, 1 Mai: Curtea de jurați s'a ocupat aci cu afacerea anarhiștilor *Polti* și *Carnot*; a reținut acușati de „deținere de materii explosive pentru scopuri ilicite“. *Londra*, 1 Mai: S'a

găsit o bombă într'un colar din galleria tablourilor, aprópe de *Gudhall*. Se crede, că e o glumă.

— x —

1. *Un mijloc de casă ieftină.* Pentru regularea și conservarea unei misturi bune se recomandă cunoscutele prafuri *Seiditz* ale lui *Moll* Cutii originale 1 fl. bucate. Se potă căpăta zilnic pri poșta de către farmacistul *A. Moll*, liferentul curții din Viena *Tuchlauben 9*. În farmaciile din provincie se se ceară preparatul lui *Moll* provădat cu marca de contraveiție.

Brașov, 2 Mai 1894.

Jubileul d-lui Nicolae T. Ciucu. Manifestația de recunoștință, ce s'a făcut venerabilului octogenar, d-lui *N. T. Ciucu*, a avut un caracter solemn și a fost foarte căldurosă.

Amesurat programului, Luni seara i-s'a făcut serenadă musicală, Marți la orele 12 l'au felicitat deputațiunile delegațiunilor școlare, a corpului profesoral și alți numeroși prietini și cunoscuți, er seara s'a arangiat o cină comună în sala casei de tiru orașenescă. Aici s'au întâlnit peste 100 persoane, bărbați și femei din sinul societății române din Brașov.

În decursul unei s'a ridicat pentru iubilar diferite toast, anume din partea d-lor *N. Străvoiu*, președ. Eforiei, *protopopii Baiulescu* și *Voina*, dr. *Aurel Mureșianu*. A mai vorbit d-lă prof. *V. Oniș* pentru femeile române.

În numele iubilarului a răspuns fiul său, d-lă dr. *Sterie N. Ciucu*, medic în Viena, mulțumind tuturor pentru dovedile de simpatie și de recunoștință aduse iubitorului său părinte.

În decursul unei muzica militară a executat un program ales, cântând și mai multe piese române de totă frumusețe.

Venerabilul jubilar a fost unul din membrii cei mai zeloși pentru promovarea intereselor bisericești și școlari din localitate, stând în serviciul lor ani 50. 19 ani a funcționat numai ca casar al Eforiei fără nici o remunerație. Densul este unicul în viață, din acei demni cetățeni brașoveni, cari la înființarea gimnasiului român din loc, i-au asigurat subsistența pe deca ani de zile prin contribuiri bănesce.

Pe lângă aceste merite frumoase, un caracter nobil și o inimă românescă, căldă i-au asigurat iubilarului stima și iubirea tuturor, cu cari a venit în atingere.

Dorim ca societatea noastră brașovenă să aibă cât mai mulți bărbați devotați ca iubilarul, er acestuia îi urăm încă mulți ani plini de fericire. r.

Din *Revista*.

— Aprilie 1894.

Scin, că domii cu musca pe căciulă caută acum să afle, cine-i acest *Căltoreșcu*, — dór l'ar îndemna să tacă de nevoi; dór ce-ar dice lumea? — ar dice érași, ca în 1886, c'am căpătat un os de ros. Nu voi milă, vreu dreptate, — *percat mundus, justitia fiat*, diceau odată strămoșii noștri, cari nu s'au gândit, că strănepoții lor vor ajunge a fi atât de pigmei și se vor sfășia unul pe altul numai de dragul banului. — Și apoi pasă de mai lucră, o, preote române, când descurajarea vine de unde aștepti tu ajutor! *Cine a trage clopotul trezviei din Ipotesci — pote Voloșcinc? Nu!!*

Sub mantia de naționalitate se comit multe rele. Dece plângu, și unul ride, dece lucră, unul tace, dór le face cum îi place. Dece mort și cu durere își gândesc ce-au fost să fiă, ar fi fost și ei ca alții — aveau bani, aveau moșia, er de dragul nației moru calic, moru în urgiă.

Da! mort, sermanii, mulți preoți fără de a-și pute îndestra copii și acesta pentru-că aveau tragere de inimă pentru nație și biserică. De-ar fi fost fără inimă, ei curându ar fi ajuns preoți cu brăne roșii și cruci pe sinuri, cari nu știu și nici nu vreu, ca biata opină să se înțelepescă. Argumentele, ce le-am adus, sunt dovede destule de eclatante, că mai mari

preoților lucră de a nimici ori ce încercare ce se face de către cei mici în foloala țeranului. Ba ceva mai mult: de multe ori acești pioniri sunt priviți de către mării lor ca smintiți, buni de dus în Mărcuța — Mărcuța este în Bucuresci un spital pentru cei alienați și ar trebui și în Cernăuți unul pentru cei smintiți, căci strigă sus și tare, că sunt Români, dărăci fapte neromânești.

Ce dică streinii, când vedă, că se face strămutări cu cei mai buni copii ai țării, — ore mai pot ei crede în vitalitatea Românilor bucovineni? Nu! Și mie și la mii de Români adevărați ne vine a crede, că streinii lucră, și anume Polonii și Jidanii, de a strivi și urma celor care lucră pentru popor. Trebuie să scim, că Polonii și Jidanii recunosc fapta, că îndată ce Românilor bucovineni va înceta de a bé rachi, elu se va imputernici și va căuta să-și prindă terenul, ce l'a pierdut.

Astăzi prin satele române numai cei pericunați sunt mai avuți, au curți de piatră, au câmpurile cele mai bune, ér ai noștri au rămas numai cu cenușa în vatră. De se va incuminți țeranul, Jidanul n'are ce căuta în sat, își va lua rufele și va pleca mai departe; și de aceea, cunoscându ei pericolul, ce-i amenință, caută de a lucra în contra preoților, aliându-se cu Polonii. Și Polonii, precum și Armenii poloni, sunt posesorii velnițelor, ai fabricelor de rachi. Prin societățile de trevie, rachiul dela velnițe nu se vinde, și acești boeri jidovi, poloni și armeni sunt necesități de a da faliment. Spre a împiedeca această, ei caută prin bani de a rupe capul preotului, care lucră contra beției, — și exemplele aduse ni arată lămurit, că ei au aflată auș prin graiul banilor. Este trist, dăr adevărat, te scărbesce, cum se mănăncă Români pe Români, pare că nu-i mănăncă destul streinii.

Români noștri cei mai mari, cei cu puterea în mână, lucră intru nimicirea nemului român. Căci ce vor face toți acei preoți tineri, cari s'au veduți opriți în activitatea lor prin permutarea dela o parochiă la alta? Vor mai lucra ei ore pentru binele poporului? Vorbă se fiă! Vor fi și ei la rândul lor, ca și aceia, la cari sunt în uceniciă, și de aceea am dicit mai sus, că viitorul Românilor din Bucovina va fi mai trist, de cum este prezentul.

Și cine se-lu croească altfel, când boerimea noastră este aprăpe să închidă ochii. Alegerile pentru dietă, acum doi ani în urmă, ni spun în limba lor, pentru toate vécurile, c'a sosită timpul, ca și preoții să mai ședă în sala dietei. De n'ar fi sărită potcapul dela țără în ajutorul boerilor, era să dea aceștia cinstea pe rușine. A sărită potcapul, a strinsă colonele și a noastră a fostă isbenda, dăr această a fostă atunci, ce va fi la nouele alegeri, această nimenea nu o scie, — nimenea nu scie, ce-i ascuns în póla vremii. Se miră însă de pe acuma, că potcapul va scie alege deputați din mijlocul lor, și acesta numai din simpla causă, ca să nu li arete ușa când ar avé nevoie de a implora grația acelora, pentru cari au luptat ore-când.

O dică această, deorece se svonesce prin țără, că unul din boeri, séu pote mai mulți se întrébă, ce voescă preoții la 8 Maiu să facă. Se teme unul și altul să nu se delibere și asupra atitudinii, ce trebuie să aibă clerul la nouele alegeri? Nu vè temeți, ei vréu numai îmbunătățirea sorții lor, vréu să aibă plată după stare și chemare și au dreptul de a reclama această, că fondul religionar cu atâtea milioane de florini, adăpostesce sute și sute de străini, pe când pe cei îndreptățiți îi alungă afară deșerti.

Ei vréu a precisa și referința între parochi și cooperatori, vréu lege nu liberul arbitru, care domnesce până acuma. Ei vréu dreptate, ér nu să fiă alungați afară, când vor merge cu jalba în proțap la archimandritul și elu să-i imbrance cu cuvintele: „Coopetarului 'i-se curine 500 fl. și bani de locuință, ér mai multă nimic!\"

La ce sunt normele din anul 1874 și alți ani, să se arunce noroiu în față și

cenușă în ochii lumii? La ce stă în dreptul canonic chipul și modul împărțirii? Ori dăr ele s'au pus numai pentru unii, ér pentru alții nu? — Vom vedé!

Cu aceste finesc cu starea cooperatitorilor, fără însă de a fi epuizat întregul subiect, care cuprinde vaetele și plângerile lor. Le promit, că voi mai scrie pentru ameliorarea sorții lor, — în numerii viitorii voi vorbi despre parochi, asistenți protopresviteriali, protopopi și secretele din halele santei Metropolii.

La revedere!

Călătorescu.

Nenorocirea dela Brăila.

Reproducem, după „Galații“ scenele sfâșietore ale acestei cumplite drame:

La 9 dimineța, după ce persoanele cari veneau cu vaporul din Galați eșiseră la mal, lumea ce era să plece din Brăila s'a îngămădită pe pod, ca să între în vapor, când de odată podul s'a rupt la mijloc și toate personale au cădută în apă, care are acolo o adâncime de 3 metri.

Sgomotul produs de ruptura podului a fostă inspăimântător. Pasagerii rămași încă la mal scoteau nise strigăte desperate. Fiă-care își căuta nevasta, copiii, bărbăți, mamă soră, rude, amici, etc. Persoanele vaselor străine au sărită imediat în ajutor. Un căpitan al unui vapor englez a soăpat dela morțe 9 nenorociți. Un oficer de călărași s'a asvilit în apă și a salvat și elu vre-o trei victime. Frații Mendel, armatori, împreună cu personalul lor, au reușit a scote din apă pe mai mulți omeni.

Șalupa flotei a sosită prea târziu la locul sinistrului.

O mulțime de cadavre de bărbăți, femei și copii au fostă scose din apă. Nu cunoscem încă numărul exact al morților.

Scena era înfiorătoare. Am vădută pe un sergent strigându: „Unde-i mama?“ și tocmai când făcea această întrebare, cadavrul nenorocitei mame era adus pe mal. Sergentul cuprins de grăză și disperare a scos tesacul și și-a dat în piept căutându se se omóre, când un oficer i-a apucat brațul și a făcut să devieze arma. Tesacul a produs o sgărietură a abdomenului.

Multe sunt scenele, cari s'au desfășurat înaintea noastră. Se vedeau plutind la suprafața apei o mulțime de bastoane bărbătesci, umbrele și pălării femeesci.

Un serviciu de ordine a fostă instalat spre a isola locul nenorocirii și a opri venirea în masă a Brăilenilor.

Răniții mai ușori au fostă duși acasă, ér cei mai gravu pe la spitale.

Ambele orașe Galați și Brăila sunt în fierbere.

La bursa noastră telefonul este luat cu asalt spre a se cere informațiuni de spre victime.

„Timpul“ scrie:

După informațiunile noastre particulare, numărul victimelor este de șese, și anume: Efosina Rafael Roseanu, în vîrstă de 50 ani; Mița Covalciuc, 18 ani; Surica Weisner Schwartz, 15 ani. Debora Rosenberg, 14 ani; Maria G. Nichita, 9 ani; Stelian G. Brustalinu, 4 ani; Se crede că s'ar mai fi pierdut încă două fete: Maria Paul Feghel și Liza Șapira. Căutările se urméză.

Pe câtă aflăm, familiile victimelor vor intenta procesul societății Danubiene a cărei neglijență este cauza de căpetenie a acestei nenorociri.

Inaugurarea esposiției dela Lyon.

Din Lyon se telegrafiază cu data de 29 Aprilie următoarele:

Miniștrii Casimir Perier, Burdeau și Marty au sosită pentru inaugurarea esposiției. Ei au fostă primiți de autorități.

Câte-va manifestațiuni ostile ale cațolicilor s'au produs la trecerea lor. S'au

făcută vr'o douăzeci de arestări, dăr cari nu au fostă menținute.

Clerul nu a asistat la primirile oficiale ale prefecturei.

La inaugurare, ministrul de comerci a rostit un discurs, făcendu să reiasă însemnătatea esposiției, care va face onóre Franței și va desvolta afacerile comerciale.

Un banchet s'a oferit ministrilor. D-lu Casimir Perier a dicit, că guvernul actual insistă asupra reformei budgetului. Dăr trebuie să reformăm moravurile noastre de-odată cu legile; trebuie ca bănelile să cadă, prejudecățile să se ștergă; trebuie ca privilegiati aceia, cari se bucură de prisosuri, să-și facă o noțiune mai largă de obligațiunile lor sociale și să ușureze pe aceia, cari cumpără pânea familiilor lor cu salariile lor dîlnice.

Voimă ca Republica, ficia din 1789 triumfătoare în fine de despotismul imperial și de tirania demagogică, să ofere lumii spectacolul unei unități morale așa de tare constituită, încât să aibă dreptul de a nu se teme de nimic și de a spera totul.

Esundări și fomete.

Aprăpe toate cele provincii din Asia mică, cari numai de curéndu au fostă ceretate de o fomete mare, suntă acum lovite de o altă nenorocire. După cele mai noue sciri din Bagdad, rîul Tigris mereu creșce și esundările causéză mari stricăciuni. O parte din iezurile construite în internul orașului, suntă nimicite și apa a inundat un suburbu întreg.

Creșcerea această extraordinară a Tigrisului se póte atribui ploilor torențiale din provinciile Erzerum și Vau, de unde își ia Tigrisul începutul. Aceleași ploii torențiale au cădută și în Vilayets, Diarbekir și Mossul, prin cari provincii trece Tigris, înainte de-a ajunge la Bagdad. În orașul Vau au nimicită esundările 150 de case și 450 suntă nelocuibile. În Erdjis, de lângă Vau, au fostă rupte 5 poduri, 50 de case s'au nimicit și 30 au trebuit să fiă trase jos, pentru de-a evita alte nenorociri. Oficiile au pus totul în mișcare, ca să întărescă iezurile rămase întregi, și cari pot încă resista valurilor puternice.

Din Vilayet și Erzerum sosesc sciri despre mare fomete. Erna a fostă grea pe acolo, comunicațiunile s'au întrerupt, ba chiar și acum încă suntă blocate stradele cu zăpadă, până când în Erzerum nu se află mai de loc animale de povară. Din cele 200.000 klg. de bucate trimise din Trapezunt la Erzerum, au ajuns numai 10.000 klg. la locul destinațiunei. În timpul recentă au fostă duși o mulțime de copii de prin satele cercului Kighi la Erzerum. Acești sermani erau părăsiți de părinții lor, cari n'au fostă în stare de a a-le mai da nutremént. Cei mai mulți dintre orfanii aceștia, erau într'atata de slăbiți, câtă abia puteau sta pe picioare. În Erzerum s'a constituit un comitet de ajutorare, care se se îngrijescă de cei vrednici de compătimită.

Meetingul din Arad.

(Telegrame part. ale „Gaz. Trans.“)

Arad, 2 Maiu*). Adunarea noastră de mâne, în cestiunea proiectelor bisericesci politice, a fostă interzisă de poliția din loc. S'a făcută recursul la ministru pe cale telegrafică. Așteptămă răspuns. Mâne detaliuri.

Arad, 3 Maiu. Adunarea se va ține.

Arad, 3 Maiu. Marele meeting de protestare în contra proiectelor bisericesci a decurs în mod imposant. Poporul adunat în număr de aprăpe 15.000. — Resoluțiunea s'a luată cu entuziasm și cu inimile ridicate. Au sosită peste 100 telegrame, multe dela frații Sêrbi și Slovaci. Adunarea s'a

*) Telegrama această am primit-o numai la orele 9 seara.

încheiată cu urări pentru Majestatea Sa. La sfîrșit a urmat un conductă majestos la residență, unde episcopul a răspuns din ferestă, punendu-ne la inimă legea străbună, iubirea de nem și de patriă. Ordinea în tot decursul adunării a fostă esemplară. Insuflețirea la înălțime.

Arad, 3 Maiu. Adunarea s'a terminat la 1 oră după amézi. Participanți peste 10.000.

DIVERSE.

Flegma unui Engles. Intr'una din zilele trecute un incendiu violent a prefăcută în cenușă la Granada marele otel „Washington“. Focul a isbucit la prânzu, pe când o mulțime de omeni se aflau la masă. Când s'a dat prima alarmă, s'a iscată o panică nespus de mare și o invălmășală de nedescrisă. Fiă-care alerga spre odaia sa, ca să-și scape lucrurile, pe cari le avea. Un Englez a făcută însă excepție dintre toți. Elu a luată aparatul său fotografic și cu mare sânge rece a început să ia schițe de pe scenele tragice, cari au început, când s'a anunțat focul. Un chelner vine la Englez și i dice: — Domnule, lasă aparatul, haide repede, că-ți arde bagagiul... Fug de grabă. Englesul își închise aparatul, se sui sus pe scări luă din odaia sa singurul geamantan, pe care-l avea și a plecat încet de tot dicitându chelnerului: — „Ia ascultă-mă băiete, să nu uiți să-mi aduci vis-avis în prăvălie o cafea...“ Imprejurul Englezului cădeau lemne aprinse, ér omeni desperați se aruncau pe ferești.

Pătania lui Pierre Loti. Călătoria lui Pierre Loti și a tovarășului său de drum, ducele de Dimo, a avută o aventură foarte nostimă. Când ei sosiră la Akaba, în fundul micului golf cu aceleași nume, pe marea Roșie, un caimacan (sub-prefect) le ceru pașaportul, pe care ei îl perduseră. Funcționarul turc îi trimise atunci sub escortă până la micul port Gaza, la sudul Iaffei. Odată aci Pierre Loti, furios de a fi tratat ca Turc, trimise o telegramă d-lui Ledoube, consulul Franței, pentru a-i espune cazul său. Consulul făcă imediat demersurile necesare pentru ca cei doi călători să fiă puși în libertate și să-și póta relua drumul lor spre Ierusalim. Din nenorocire ei sosiseră aci prea târziu. Ceremonia săptămânei sfinte și a sêrbătorilor Paștelor trecuseră. Ca o mică consolare, Pierre Loti a întâlnit în Ierusalim pe d-lu Felix Faure, vice-președinte al Camerei deputaților, care asistase la aceste solemnități și a putut să i-le istorisescă. Dăr necazul lui Loti este mare pentru-că Faure putea să facă o istorisire pe unul din bulevardurile din Ierusalim, fără să mai fiă nevoit de a pleca departe.

Grentatea unui miliard. Un miliard cântărește în argint 5 milioane de kilograme, în aur 322580 kilograme, în bilete de câte o miă de franc 1770 de klg. în bilete de 100 de fr. 11580 klg. Pentru transportul unui miliard admițendu, că un om pórtă 100 de kilograme, ar trebui în bilete de o sută de franc, 115 omeni; în aur 3225 de omeni, în argint 50.000 de omeni. Un miliard în bilete de câte o sută de franc ar forma 2000 de volume de câte 500 de pagini fiă-care.

Literatură.

Vatra, escelenta revistă bilunară, ce apare în editura „Librăriei școlilor C. Sfetea“ din Bucuresci, a apărut Nr. 8 cu următorul cuprins: Paștile de George Coșbuc; Sêrbătorile învierii, de *.; Visul sclavului, de Teodora Conta; Hoțul de cai, de St. Basarabeanu; Vorba lui Vepo, de Pas; Tudosia, de P. Zosin; Maria, de Ioan Slavici; Tertete, de Al. Negrișanu; Negru-Vodă, de Em. Grigoriță; Valea Dediului, de S. Fl. Marian; Frământul pădurii, de E. Florescu; Felu de felu, de *.; Ilustrațiile: Dela înviere. — Christos a înviat și la mulți ani. — La Herestău. — La Bordeit. — La dulap. — Calde floricele. — Gieț unde e? Danțulu iataganului. — Cataractul Niagarei. — Demascate. — Elefanți. — Tacă că-ți trece. — Ilustrații de mode.

A apărut al 5-lea volum din „Documente privitoare la istoria Românilor, 1531—1552”, culese, adnotate și publicate de Nic. Densușianu. Acest volum face parte din seria publicațiilor Hurmuzaki, și este numerotată Vol. II. Partea 4. Documentele cuprinse în acest volum se referă la evenimentele principale istorice petrecute în toate țările românești în epoca dela 1531—1552. Pe lângă interesul lor general pentru istoria română, documentele aceste au o deosebită importanță pentru istoria de stat a Transilvaniei. Anume, aici ni-se înfățișează primii pași, ce-i face Casa austriacă, ca să supună dominațiunii sale Transilvania, care rămăsese independentă, după desființarea Ungariei, la anul 1526. Chiar și istoria lui Mihail Viteazul în Transilvania și politica lui față de împăratul Germaniei de-o parte, și Sultanul turcesc de altă parte, nu se vor pute deocul înțelege, fără documentele din epoca dela 1531—1552.

In editura librăriei Carol Müller din Bucuresci (Calea Victoriei 53, Colțu cu Pasagiul român) au apărut de curând următoarele opuri, cari atât în ce priveste esteriorul lor estetic și de gust, cât și mai ales în privința cuprinsului sunt de-o valoare recunoscută:

Femeia în trecut, prezent și viitor, de A. Bebel. Traducțiune din limba germană. Form. 8° de 453 pag. Prețulu 2 lei 50 bani.

Oamenii mari ai României: Ionu Vodă celu cumplicu. Aventurile, Domnia, Răsbobiele, Mortea lui, Rolulu său în istoria universală și în viața poporulu român (1572—1574). Cu unu portretu, trei planuri de bătălie, o hartă militară, unu desenmă de atacu, două genealogii, o gravură de costum și două făscimile, de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea II. Bucuresci 1894. — Form. 8° de 256 pag. Prețulu 3 lei.

Apeducturi de casă
în modu exact și probatu lucrata, scutite în contra înghetulu, efectuesce cu prețurile cele mai ieftine și cu garanția, pe mai mulți ani
Gustavü Bielz,
Brașovü, Strada Castelului Nr. 11.
Burgasse)

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provăduță cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
Prin efectulu de lecuire durabilă alu Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celorlă mai cerbicele la stomach și pânțee, în contra cărcelilor și areclei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celorlă mai diferite bête femeesci a luat acestu medicamentu de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încöce.—Prețulu unei cutiioriginele sigilate 1 fl. v. a.
Falsificațiunile se voru urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provăduță cu marca de scutire și cu plumbulu lui A. Moll.
Franzbranntwein-ulu și sarea este förte bine cunoscută ca unu remediu poporalu cu deosebire prin trasu (frotatu) alină durerile de soldină și reumatism și a altorü urmări de răcălu. Prețulu unei sticle-originele plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.
(Pe baza de natron Acid-salicylicu)
La întrebuintărea dălnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură cęstă apă de gură conservarea sănătösa și mai departe a dăntilorü. Prețulu sticlei provăduțe cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin
Farmacistulu A. MOLL,
c. și r. furnisoru alu carții imperiale Viena, Tuchlauben 9.
Comande din provinciă se efectuează dălnicu prin rambursă postală.
La deposite se se ceră anumitu preparatele provăduțe cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașovü: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victorü R. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșil, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Turtler, Fritz Geisberger.
404-7.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potü cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

— Incercări critice asupra învățămăntulu nostru primaru, studiu didactic și sociologicu, de Stef. C. Mihailescu, profesorü, inspectorü generalü alu învățămăntulu primaru și normalü primaru. Edițiunea II. Bucuresci 1893. Form. 8° de 271 pag. Prețulu 2 lei.

— Particularități ale limbei francesc: Galicisme, Proverbe, Maxime, Barbarisme, de Al. Demetrescu, licențiatü în litere, profesorü la șöala de oficeri și la liceulu Sf. Sava. Form. 8° de 162 pag. Prețulu 2 lei.

— Arta pentru artă, conferință ținută la Ateneu, de Antonü Bacalbașa. Form. 8° de 53 pag. Prețulu 1 leu.

Töte aceste opuri se potü procura atâtü directü, dela editura librăriei susü amintite, câtü și prin librăria N. Ciurcu din Brașovü.

In tipografia archidieceșană din Sibiu a apărut: Manualü de dreptü cambialü, lucratu de d-lü Ioanü Socaciü, profesorü la șöala comercială rom. gr. or. din Brașovü. Tipăritü cu spesele institutulu de creditü și economii „Albina”. Form. mare 8° de 250 pag. Prețulu 2 fl. — Manualulu de față este menitü a acoperi o trebuință adencü simțită nu numai în șöală, ci și în viața practică, mai alesü fiindcă în timpulü din urmă daraverile cambiale s'au lățitü în măsură însemnată și între Români. De vëndare în librăria Ciurcu, Brașovü.

Indreptariü pentru ortografia română. Regule și vocabularü ortograficu. Introdusu la șöalele din Bucovina prin emisulu ministeriului cultelorü și instrucțiunii. Compusü de Dr. D. Onciulü din Cernăuți. Form 8° de 79 pag. Prețulu 12 cr.

Povestiri de Petra-Petrescu à 80 cr. francate. De vëndare la administrația noastră.

Linieștea Casei, romanü de I. C. Panțu, formatü mare 203 pagine. Costă 60 cr.

Anunciuri
(insertiuni și reclame)
Suntü a se adresa subscrișei administrațiunii. In casulu publicării unui anuciun mai mult de odată se face scădămentü, care creșce cu câtü publicarea se face mai de multe-ori.
Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

In editura librăriei Ciurcu din Brașovü au apărut de curändu următoarele cărți:

Nădrăvniile lui Nastratinü Hoge, culese și versificate de Antonü Panü. Edițiä nouă revăduță. Form. 8° de 54 pag. Prețulu 15 cr.

Inteleptulu Arkir și nepotulu său Anadamü, de Antonü Panü. Prețulu 10 cr.

Miculü Scamatorü, seu Cabinetulu magicü alü Măestrulu Fladelfia. Prețulu 25 cruceri.

Schițe, de I. C. Panțu. (In plasă; In Baltă; Cale grea; La Cöde; La cărciuma lui Tiriplicü.) O broșură formatü micü de 112 pag. Se pöte procura la librăria N. I. Ciurcu, Brașovü, cu 30 cr.

In Cernăuți a apărut: Novelă de castelü, poesiä, de T. Robeanu. Reproducțiä din „Gazeta Bucovinei.”

Compasü românescü de Petra-Petrescu, de vëndare la autorü în Brașovü à 55 cr. franco.

Cursul la bursa din Viena.
Din 2 Mai 1894.
Renta uug. de aurü 4% . . . 119.15
Renta de coröne uug. 4% . . . 95.10
Impr. öail. fer. uug. în aurü 4 1/2% . . . 127.30

Impr. öail. fer. uug. în argint 4 1/2%	102 —
Oblig. öail. fer. uug. de ost. I. emis.	123.50
Bonuri rurale ungare	95.90
Bonuri rurale croate-slavone.	95.50
Imprum. uug. cu premii	152.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.75
Renta de hărtie austr.	98.55
Renta de argint austr.	98.40
Renta de aur austr.	120.15
Losuri din 1860	146.50
Acții de ale Băncei austro-ungară	999.—
Acții de ale Băncei uug. de credit.	424.25
Acții de ale Băncei austr. de credit.	353.40
Napoleoniori	9.92 1/2
Mărci imp. ger.	61.15
London (lire sterliuge).	124.90
Rente de coröne austr.	97.90

Cursulu pieței Brașovü.
Din 3 Mai 1894.

Bancnote rom. Cump	9.85	Vënd.	9.90
Argint român. Cump.	9.80	Vënd.	9.85
Napoleon-d'ori Cump.	9.88	Vënd.	9.92
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	5.90
Ruble rusesel Cump.	—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60.80	Vënd.	—
Lire turcesel Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Proprietarü: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorü responsabilü **Gregoriu Maiorü.**

Prețuri fără concurență!

AVISÜ!
Pe sesonulu de primăvară și de vară mi-au sositü töte **NOVITAȚILE** de vestminte de bărbați, de junii și de băieți, pecum și pălării, albituri, gulere, umbrele de ploie și söre în asortimentü bogatü.
Rog pe On. publicü a da atențiunea binevoitöre asortimentulu meu strălucitü și bogatü.
HEINRIK SCHUL,
Brașovü, Tergu-Inulul Nr. 28.
9—12

Prețuri fără concurență!

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI”
Prețulu abonamentulu este:
Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe unü anü 12 fl. —
Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe unü anü 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.
Pentru Austro-Ungaria:
Pe anü 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe anü 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.
Abonamentele se facü mai ușorü și mai repede prin mandate postale.
Domni, cari se vorü abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămuritü și a arăta și poșta ultimă.
Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”